

გათოქს.

და წარმიტაცებს ვე წარწარი ტურფა ბელწარი მწვეწით რომ არის მოკაზმული ტყე-ხეივწარი, მწის სარეველი, ცის გუშბათი, აღსავლის კარი, სამოთხის მსგავსი მწვეწიერი შეუსადარი... ეს საქართველო, ტურფა მხარე, სამშობლო არი.

იშის კალთებზე აქარგული ოქროს სხივწარი რა რივ კიმიციმებს ათას ფერად. სიცოცხლის ქარა დაქრის მიწდერებზე, დანავარდობს არ აქვს საფარი... ხან ღმუღს ძლიერ, ხან სისინით ტკბილათ ვიწა ქწარი ისე ბუტბუტებს ყვავილებში—სამშობლოს ქარი.

მიყვარს ზღვის პირი მოდულწენე, ტკბილ-მოუბარი, ქოწორ აყრილი მისი თეთრი ბრძოლის ფაფარი. კვლავ მოღაველივე ლურჯ ტალღებზე ფრთოსწანთ პარპარი ხან კი თვით ღლევა, ზღვის ღმერთების შავი ხარხარი, მიყვარს ბათუმის ტურფა ველი, მისი მთა ბარი.

ივ. თაქაიშვილი.

1920 წ. 5 ოქტ.

საფრანგეთის 1789 წლის რევოლუციის მესამე წოდების იდეოლოგია აბატმა სიიესმა ასე დაახასიათა ამ წოდების პროგრამა და მიზანი:

რა არის მესამე წოდება?—ეკონომიურად ის ყველაფერია. რა სურს მესამე წოდებას?—იყოს ყველაფერი პოლიტიკურად.

ასევე შეუძლია, მხოლოდ ცოტადენის ცვლილებით, განიმეოროს ქართველმა დემოკრატებმა.

საქართველოში დემოკრატია ყველაფერია პოლიტიკურად, ის უწდა გახდეს ყველაფერი ეკონომიურად.

სამწუხაროთ ამ მხრივ, დემოკრატის ეკონომიურად გასაბატონებლათ, ძლიერ ცოტა გავაკეთეთ, მიზეზი ამისა არის რასაკვირველია ის, რომ მესამე წელიწადია ხან ერთსა და ხან მეორე ფრონტზე გვიხდება ბრძოლა რევოლუციონურ მონაპოვართა და ეროვნული დამოუკიდებლობის დასაცავად, მაგრამ ამის გარეშე, უმთავრესი მიზეზი ამ დარკში ნაკლები წარმატებისა არის ჩვენი სიზარმაცე, ქართველური დაუღვერობა.

ჩვენ არ ვაფასებთ ენერჯიას, უსაფუძვლოდ დახარჯულ დროს, ბევრს ვლაპარაკობთ და ცოტას ვაკეთებთ, ვყარაჩოლობთ, როცა ჯიბეში თავვები დავლურს უვლიან და გაპირვების ყამსაც ღიმი არ გვცილდება სახეზე. შეიძლება ყველა ამში ცოტადენი დადებითი მხარე იყოს, ოპტიმისტა, იმედ-გაუწყვეტელი ხალხი ვართ, მაგრამ ვერ უარყყოფთ რომ ყველაფერი ეს ძლიერ გვიშლის ხელს ნაყოფიერ შემოქმედებითი მუშაობის დაწყებაში.

ჩვეულებრივი გულღობით ჩვენ უწინაც ვამწვედით ჩვენ სუსტ მხარეებს, მაგრამ არასოდეს ასე მწვავეთ და საშინლათ არ განგვიცდია ჩვენივე დაუღვერობის გამო ხვალინდელი დღის შიში.

თითქოს ახლა აგვეხილა თვალები და დავინახეთ ჩვენი უსაქმურობა და დაუღვერობა, წარსული ყოფა, რომელიც ჩვენ ზნე-ჩვეულებათ, განუყრელ რამეთ გადაიქცა და ამიტომ ვერ ვგრძნობდით თუ რაოდენ ზარალს აყენებდა ის ჩვენს კეთილდღეობას და მამასადამე რესპუბლიკასაც. ევროპელების შითითებამ და მათმა რჩევა-დარიგებამ სიმბინჯეთ აქცია ყველაფერი ის, რასაც ჩვენ შევეჩვიეთ და ჩვეულებრივ მოვლენათ ვთვლიდით.

ევროპელებმა გვითხრა, რომ ჩვენ მეტი შრომა, მეტი საქმიანობა გვჭირია, რომ შევექმნათ მომავალი წყობილებისათვის საქირო სიმღარე, შევექმნათ საქმაო ღირებულებანი, რომ ფულის საბეჭდი მანქანის მუღმივი მუშაობა შევაჩეროთ და ჩვენი ეკონომიური ყოფა გავაჯანსაღოთ.

ევროპელი ამხანაგები დახმარებას დაგვირდნენ, მაგრამ მოგვთხოვენ, რომ ჩვენც ვიშრომოთ, ვინაიდან ევროპის მუშათა კლასი გამოგზავნილ თავის შრომის ნაყოფში სამიგვიეროს მოგვთხოვს.

ევროპის მუშათა კლასი შრომობს, ვინაიდან მხოლოდ ინტენსიური შრომით იქნება ძლიერი მომავალი წყობილება და ჩვენც თუ გვსურს ევროპის მუშათა კლასის გვერდით, ხელიხელ ჩაკიდებული სვლა, უწდა გაუთანასწორდეთ მათ შრომაში, მით უფრო რომ ჩვენი მცირეოდენი წარმატების 80 პროცენტი ჩვენსავე ხელშია, ევროპაში კი კაპიტალისტების.

საქართველოს მუშათა კლასმა უწდა გაასკესოს თავისი მუშაობა, ჩვენ უწდა შევექმნათ მქსიმუმი იმისა,

რაც გვჭირია. ამას გვიკარნახებს როგორც მომავლის ისე სწორათ გაგებული სახელმწიფო ინტერესები.

მარტო იდეალური პოლიტიკური წყობილება და კონსტიტუცია რადია საქმაო, იმით მაძლარი ვერ ვიქნებით. საქირო ეკონომიკაშიც იმდენათვე მიღწევა. როგორც პოლიტიკაში, თორემ რაც ღღემდე ვაკეთეთ ქვიშაზე იქნება აშენებული.

ევროპიელ სტუმრებს სიცილი მოუვიდათ, როცა ქართლ-კახეთში ჩვენ მეურნეობა ინახულეს, მათ სასაცილოდ არ ყუთ ჩვენი მამა-პაპური მეურნეობის წესები და ევროპიული პრაქტიკების თვალთ დააფასეს თუ რამდენი ენერჯია და შრომა იხარჯება უნაყოფოდ, იქ სადაც გაუმჯობესებული წესით საქმაო იქნებოდა იმის მეოცედი ენერჯიის და შრომის დახარჯვა ვიდრე დღეს ვხარჯავთ.

საქართველო უმთავრესად მეურნეობის ქვეყანაა და უმთავრესად მეურნეობას უწდა მიექცეს ყურადღება. ჩვენში ერთ დესატინა მიწაზე მოდის იმის მეოთხედი რაც გერმანიაში მოყავთ, გერმანელს ერთი დესატინა მიწის დამუშავებაში ეხარჯება იმის მეთათედი შრომა, ვიდრე ქართველი გლეხი ხარჯავს.

ჩვენ საქმაო მიწები მოგვეპოვება, რომ ჩვენი გამოსაკვები სიმინდი და პური მოვიყვანოთ. მაგრამ ჩვეულებრივი დაუღვერობის და მამა-პაპური წესების გამო, ვერ მოგვყავს და მუღამ იმის შემყურე ვართ, რომ მთავრობამ იშოვნოს და გვაქამოს.

ზოგიერთები სადემავოგოთაც კი იყენებენ ამას:

ნიკოლოზის დროს პური მაინც იყო, თითქოს იმე მოვალე იყო, როცა ჩვენ ვხარმაცობთ, ჩვენზე იზრუნოს, ლუქმა პირში ჩავვიდვას.

ღღემდეს თუ ვჭკვი გვეპარებოდა, რომ ჩვენ საქმაო საშვალემა მოგვეპოვება

სადღირო შანიშვნავი.

გულუბრყვილობა თუ თავის მოტყუება?

ჩვენ გაზეთში მრავალჯერ შევეჩრებულვართ ევროპის მუშათა კლასის მოძრაობის სხვა და სხვა მოშენებებზე და აღგინაშნავს მისი ნამდვილი შინაარსი და ხასიათი. ჩვენი დასკვნა, და საერთოდ ყველა ობიექტური აღიანის დასკვნა ამ მოძრაობიდან სხვა და სხვა ფაქტების განხილვის შემდგ ისეთია, რომ მას კომუნისტურ ბრძოლის მეთოდებთან არავითარი საერთო არა აქვს. ეს გამომდინარეობს არა მარტო ფაქტებიდან, არამედ ამაზე ლაპარაკობენ ევროპის მუშათა კლასის ხელ-

ჩვენთვის საქირო საგნები და სურსათ საწოვავე დავამზადოთ, ევროპელებმა საქმაო კატეგორიულათ მიგვითითეს, რომ ჩვენ ეს შეგვიძლია.

საქიროა მთელი საქართველოს მუშებმა და გლეხებმა ყურად იღონ ევროპიელ ამხანაგების დარიგება. მართალია ჩვენ გაპირვებულები ვართ, მაგრამ თუ ბელგის შრომელმა ხალხმა მოახერხა ომის მიერ სრულიად განადგურებული ბელგის მკვლრეთით აღდგენა, რათ არ შეგვიძლია ჩვენ მღაროთ და უკეთ მოვაწყუთ ის, რაც ომის ქარიშხალს გადაურჩა.

ვიშრომოთ!

აი ეს ძახილი უწდა მოედეს მთელ საქართველოს კიდიით კიდე.

მხოლოდ შრომით ვიქნებით ჩვენ ძლიერი, თორემ ეკონომიურად უსუსურები, ევროპიელი იმპროილისტების და კაპიტალისტების მადეახსნილობის ობიექტი შეგვიქნებით და მათ კლანჭებში ჩავვარდებით.

მთელი საქართველო უწდა ამოძრავდეს შრომისათვის, ქალაქის მუშამ თავისი შრომა უწდა გააძლიეროს, ჩვენი გლეხობა მეურნეობის მამა-პაპური წესებიდან განვითარებულ წესებზე უწდა გადავიდეს.

სოფლებში უწდა მოიწყოს გლეხთა კავშირები, რომლებმაც მიზნათ უწდა დაისახონ სასოფლო-სამეურნეო იარაღების შექმნა და საერთოდ მეურნეობაზე ზრუნვა.

შრომა—აი დღიური ლოზუნგი.

და მთელი დემოკრატია უწდა გამოეხმაროს ამ ლოზუნს, ისე როგორც რევოლუციონურ და განსაცდელის ხანაში ეხმურებოდა თავის ხელმძღვანელთა ძახილს.

ჩვენ უწდა გავამართლოთ ის იყენები, რომლებსაც ჩვენზე ევროპიელი სოციალისტები ამყარებენ

მ—ნი.

ტიურაში ჩათრევის და უფრო „საიმედო“ საშვალემა გამოსაკვების მიმართეს თავის დადასაჩინად და მსოფლიო მუშელუბის წესებზე სიტყვებით მაინც ვითომ ევროპისკენ იქტირებან და იქიდან კლიან ხსნან, კომუნისტური პრესა და მოსკოველი მმარველები გფაციცებით აღვენებენ თვალყურს ევროპას და ეძებენ თავისთვის სასარგებლო სიმპტომებს. მელას რაც აგონდებოდა — ის ესიმბრებოდაო, ნაქვემა გა ავეირო არ არის, რომ კომუნისტებს, რომლებიც ევროპაში კომუნისტური ცეცხლის დაწების ლოდინში არიან მუღამ, კომუნისტური გამოსვლება გლანდებოდეს ყოველგან და თვით თავისთავად უბრალო ფაქტი, ინგლისელ ლიბერალებისათვისაც მიხალეები, მუშების მიერ რუსეთის საქმეებში არ ჩარევის მოთხოვნა, კომუნისტის პირველ შერცხლებლ მიანდეთ.

ამას წინათ წარმოატმულ სიტყვაში ლენინმა ის ახრა გაატარა, რომ ევროპის მუშათა კლასი სდგება კომუნისტურ გზაზე.

ამასვე იმეორებს გაზ. „პრავდა“ № 200-ში:*)

„ეს ბრძოლა, რომელთაც დღითი დღე თვალსაჩინო ხდება, ნათლათ ამტკიცებს, რომ რუსეთის რევოლუციის და მთელ მსოფლიო პროლეტარიატის შორის მაგრდება კავშირი, საბჭოთა რუსეთი მთელი მსოფლიო პროლეტარიატის მეზარადტრედ ხდება.“

აქ რამდენი სიტყვაა, იმდენი ჩვეულებრივი კომუნისტური ტრადხია. ვის არ გაეცინება მწარედ ამ სიტყვებს წაკითხვაზე.

ქვეყანა, სადაც წარმოება 60—70 პროცენტით შემცირდა, სადაც სოგნარკომის წევრი (ტროცკი) აცხადებს, რომ მოსალოდნელია ტრანსპორტის მოშლის გამო მიმოსვლა რკინის გსებზე სრულიად შეჩერდეს, სადაც ჩინრენიკობა მეტი არის ვიდრე პროლეტარიიტი, სადაც მუშების 2/3 ნაწილი წითელ-არმიაში ეწვერება, რომ სიმშლით არ მოკიდეს, მსოფლიო პროლეტარული რევოლუციის მება რალტრეობას ჩემულობს!

მარქსი და ენგელსი ფიქრობდა, რომ სოციალისტური რევოლუცია შედგე იქნება სწარმოა ძალთა უაღრესათ განვითარების და კაპიტალის კონცენტრაციის, ბოლშევიკებმა ობიექტურ პირობებს ინტელიგენტთა მკარე ჯგუფის სურვილები დაუპირდაპირეს, სუბიექტურ პირობების მაგივრად ოთხი წლის ომით დაღლილ-დაქაცუნულ ჯარების ანარქისტული სულისკვეთებას დაყრდნენ და სამოქალქო ომის აბოზქრებუღი ზღვით მიაქანებიან სოციალისტურ ნაპირებისკენ.

რუსეთში ისიც დაკარგა, რაც ღღემდე ქონდა, სრულიად გაიძარცვა და დღეს უფსკრულის წინაშე სდგას.

განა შეუძლია ასეთ ქვეყანას პროლეტარული რევოლუციის მეზარადტრეობა იკისროს?

რუსეთის წითელი ლაშქარს ძარცვა-გლეჯა ინტერესებს, ძველი იმპერატორების დაქირავებულ რაზმელებსავით ნადავლს ეძებენ და სძარცვავენ დაპყრობილ ადგილებს.

განა შეუძლია ასეთ ლაშქარს შეასრულოს ისეთი როლი მსოფლიო პროლეტარულ რევოლუციაში, რომელიც ოდესღაც საფრანგეთის რევოლუციონერმა ჯარმა ითამაშა?

მე ვნახე ინგლისური ჟურნალი სადაც მოთავსებულია გერმანიაში გაქცეულ წითელ არმიელებს სურათი

„ამონაწერი მოძყავს გაზ. „ახალი კომუნისტადან.“ გ. წ—ძე.